

Referat fra møte i landbruksgruppa

Tid: 27.05.2024, 10:00 – 14:00.

Sted: Teams

Til stede: Ann-Kathrine Kristensen, Lillestrøm (leder)
Hans Petter Langbakk, Ullensaker/Gjerdrum
Ida Frantzen Gjersem, Regionkontor landbruk
Heidi Engelhardt-Bergsjø, Statsforvalteren
Line Gustavsen, daglig leder vannområde (referent)

Teams: Nina Lynnebakken, Nannestad (fra 12:12)
Ellen Synnøve Tofteberg Hougsrud, Hadeland og Nittedal landbrukskontor (til 13:44)
Mina Lisa Schou, Ullensaker/Gjerdrum
Solvor Bjørge, Nannestad (til 12:04)

Forfall: Elin Marie Stabbetorp, Bondelaget

Ved behov: Ragnhild Aasgaard Lystad, Lillestrøm

Saksliste

Sak nr.	Innhold	Ansvar/frist
10/24	Innkalling, dagsorden og saker til eventuelt <i>Vedtak: Innkalling og dagsorden godkjennes.</i>	
11/24	Orienteringer 11/24-01 Status prosjekt på naturbaserte erosjonssikringsmetoder - Prosjektet har blitt forsinket da Lillestrøm kommune krever full byggesaksbehandling – det er derfor uvisst når tiltakene kan settes i gang. 11/24-02 Hovedutfordringer og veien mot ny planperiode 2028-2033 - Vannområdet skal lage et dokument om hovedutfordringer i vannområdet. Fristen for dette har blitt flyttet til oktober/november da malene enda ikke er klare. - Dokumentet skal i hovedsak være uttak fra Vann-Nett 11/24-03 Mulighet for å melde inn behov for ekstra midler til VO arbeid - Vannområdene har fått mulighet til å melde inn behov for ekstra midler til vannregionmyndigheten. - Daglig leder har meldt inn behov for midler til tre prosjekter: - Kartlegging av elvemusling – 50 000 kr - Seminar om kulverter – 50 000 kr - Fisk i landbruksbekker – 30 000 kr	

- 11/24-04 Vann-Nett og mangel på utsatt frist
 - Utsatt frist er nå på plass igjen for de vannforekomstene hvor det manglet.
- 11/24-05 Riparagro
 - Det har vært et oppstartsmøte i prosjektet hvor alle deltagerne fikk anledning til å presentere seg og hva de ser på som viktig at prosjektet finner svar på.
 - Det er mulig å lese mer om prosjektet på prosjektets [nettsider](#).
- 11/24-06 Kommunevis gjennomgang av Vann-Nett – status
 - Det går sakte, men sikkert fremover – Nittedal og Ullensaker er nå gjennomført
- 11/24-07 Prosjekter 2024 – status
 - Utredning av fysiske restaureringstiltak – vandringshindre
 - Fikk avslag på søknad til Miljødirektoratet
 - Søkt på ny tilskuddsordning, men ikke fått svar
 - Går videre med vandringshindrene i Nannestad og alle anbudsdokumenter er klare. Venter på klarsignal fra Innkjøpskontoret til å sende ut.
 - Kartlegging av edelkresp
 - Mottatt 100 000 fra Statsforvalteren
 - Anbudskonkurranse avholdt, fikk ingen tilbud innen fristen
 - Kontaktet Sweco som har sagt ja til å ta oppdraget.
 - Kartlegging av elvemusling.
 - Mottatt 90 000 kr fra Statsforvalteren, Lørenskog kommune stiller med 50 000 kr og vannområdet med 50 000 kr.
 - Anbudsdokumentene er klare, avventer klarsignal fra innkjøpskontoret for å sende ut.
 - Oppfølging av Østmarka
 - Venter fortsatt på svar på våre søknader. Det er ventet hver dag som helst nå.
- 11/24-08 Brukerpanel Vann-Nett og Vannmiljø
 - Daglig leder har blitt med i et brukerforum for Vann-Nett og Vannmiljø. Det vil være møter ca. en gang i måneden i starten.
 - Alle kan melde inn ting de ser på som positivt/negativt med Vann-Nett og Vannmiljø til daglig leder, som da vil ta det med inn i brukerforumet.
- 11/24-09 Vassdragsovervåking 2023
 - Rapporten for vassdragsovervåking er nå klar.
 - Hovedbildet er som før. Noen stasjoner er bedre, noen er dårligere, og de fleste beholder samme tilstand som før.
- 11/24-10 Elveliv.no og universell utforming
 - Elveliv.no viser seg å ikke være godt nok universelt utformet. Det vil derfor være et behov for å få oppdatert sidene slik at de følger lovkravene til universell utforming av nettsider.
- 11/24-11 Aktuelle seminarer fremover:
 - 03.06.2024 [Teknologiutvikling/innovasjon i vannbransjen](#). Hva er oppnådd? (vannforeningen)
 - 03.06.2024 [Webinar om naturrestaurering 2024](#) (Statsforvalteren i Innlandet)

	○ 06-07.06.2024 Miljødagene for landbruk 2024 (Statsforvalteren i Oslo og Viken) 17/24-12 Tidligere seminarer ○ 11.03.2024 Slam og slambehandling (vannforeningen) ○ 20.03.2024 Verdens vanndag 2024 (vannforeningen) ○ 23.04.2024 Frie fiskeveier og samferdsel (NMBU Ås) ○ 25.04.2024 Plantevalg for regnbed (Naturbasert sone) ○ 29.04.2024 Spredning av fremmede arter i våre vannveier (vannforeningen) ○ 23.05.2024 Torvmarksrestaurering og flomdemping i Haldenvassdraget (Naturbasert sone) Vedtak: Informasjonen tas til orientering	
12/24	Godkjenning av referat Referatet fra møte 4. mars 2024 ble gjennomgått. Vedtak: Referatet godkjennes med innkomne innspill.	
13/24	Temakvelder om å bygge kunnskap om kompostering - rapportering - Det ble holdt en kort orientering om siste temakveld som ble avholdt 3. april. - Utkast til rapport ble gått igjennom. - Beskjed fra Statsforvalteren at vi ber om å få hele summen på 50 000 kr utbetalt. De kan dekke opp til 75% av kostnadene, og vi ligger unner det. Vedtak: 1. Rapporten godkjennes med innkomne innspill 2. Daglig leder rapporterer til Statsforvalteren innen fristen.	
14/24	Høring av gjødselvareforskriften Regionkontor landbruk: • Skriver høringsinnspill for alle tre kommunene. • Er positive til de foreslåtte endringene med innskjerpinger i spredetidspunkt osv. men det gir utfordringer på blant annet gjødsellagring - • Det er foreslått endring om at man ikke kan motta slam utenfor vekstsesongen. Det blir veldig lite vindu for å ta imot slam. Dette kan bli utfordrende for vann- og avløp med hvor de skal lagre alt slammet. • Nitrogen er ikke nevnt, og det er en svakhet. • Nye fosforgrenser - vi er under nitratdirektivet så de nye fosforgrensene vil kanskje ikke ha så mye å si? Ullensaker/Gjerdrum: • Positiv til innskrenking av spredfrist, men er skeptisk til 4 års syklus på jordprøver. Forskriften bør også være mer spesifikt på maks areal per jordprøve. 5-8 år er grei frekvens, og bøndene bør ta prøver selv. • Synes det er mye fokus på fosfor, lite på nitrogen	

- Positiv til at man sprer mer i vekstsesongen.
- Lite fokus på nok spredeareal - i Sverige gikk kravet opp.
- Ingen spesielle restriksjoner på å ta imot biorest.
- Positivt at tallehauger og komposthauger får maks lov til å ligge i 3 år. De må brukes!

Nannestad:

- Skeptisk til jordprøvetagning hvert fjerde år og at bøndene ikke kan ta prøver selv.
- Politisk behandles i Nannestad
- Spredetidspunkt - det blir utfordringer for enkelte i området, utsatt frist til 15. september vil være positivt for å kunne gjødsle høstkornet med husdyrgjødsel i stedet for kunstgjødsel.
- Matproduksjon og miljø settes litt opp mot hverandre.
- Mye å sette seg inn i for bonden.
- Ønsker krav om gjødselsplan for bruk med mindre enn 25 dekar.
- Behov for mer ressurser til kontroll og oppfølging.

Hadeland og Nittedal:

- Samarbeid med kommunene nordover hvor de har diskutert saken og jobbet frem et saksfremlegg. Dette skal behandles politisk.
 - Mye fokus på at det er en økt ressursbruk både for næring og forvaltning. Økt administrasjon for bonden. Enda en ting som de må sette seg inn i og administrere.
 - Lite praktisk tilnærming, tenker det er bra med fokus på å redusere fosfor, men tenker at det burde vært mer fokus på balansert gjødsling og hva jordprøvene sier. At man faktisk følger den gjødselsplanen som er lagd.
 - Lagt opp til mye registrering og rapportering - men ikke utviklet noe system for dette. Hva skal dette brukes til, hva er meningen?
 - Muligheten for å kjøre ut møkk på høsten kan bli utfordrende.
 - Negative til at jordprøver skal tas hvert 4 år og at bonden ikke kan ta de selv.
 - Ulne formuleringer - som "sikre tilstrekkelig avstand". Hva er tilstrekkelig avstand?

Lillestrøm:

- Ikke politisk behandles, da det ikke berører kommunen økonomisk.
- Håper det skal følge med noe midler til for eksempel utviding av gjødsellagringskapasitet.

Statsforvalteren:

- Lager innspill fra landbruk og miljøvern sammen. Har fått myndighet - §31 hvor de kan bestemme strengere krav til spredetidspunkt og fosfor der VF ikke oppnår miljømålene i vannforskriften.

Landbruksgruppa har ingen innvendinger mot at vannområdet skriver et vannfaglig høringsinnspill – mener tvert imot at det er positivt.

	Vedtak: Landbruksgruppa støtter at vannområdet skriver et vannfaglig høringsinnspill.	
15/24	Kantsoner	
	Saken ble utsatt til neste møte	
	Vedtak: Saken utsettes til septembermøtet.	
16/24	Fokus på landbruksbekker	
	- Daglig leder har spilt inn til vannregionmyndigheten behov for 30 000 kr til et prosjekt som går på fisk i landbruksbekker. - Det kan være aktuelt å samarbeide med Jeger- og fiskerforeningen i Akershus om å elfiske bekker i landbruksområder. - Daglig leder skal snakke med daglig leder i vannområde Glomma sør om hvordan de har gått frem for å velge ut bekker. - Det kan være aktuelt å ta vannprøver i bekker der vi har lite/ingen informasjon fra før. - Til neste møte i landbruksgruppa vil daglig leder skissere en prosjektbeskrivelse, og vi vil på møtet se på aktuelle bekker. Vedtak: 1. Landbruksgruppa er positive til at det settes i gang et prosjekt på fisk i landbruksbekker i 2025 2. Daglig leder kontakter daglig leder i vannområde Glomma sør 3. Det utarbeides en prosjektbeskrivelse frem til neste møte i landbruksgruppa.	30/06/2024 1/09/2024
17/24	Seminar om kulverter som vandringshindre	
	- Daglig leder orienterte om at økologigruppa ønsker å arrangere et seminar om kulverter for ansatte i kommunene i løpet av våren 2025. - Landbruksgruppa ser at det er behov for kunnskap om dette også i landbruksareal, men ser ikke at det er aktuelt for landbruksavdelingene da de ikke får saker om kulverter til behandling. - Innspill om at man kan bruke storsaler i kommunene for å spare penger. - Norsk skog har kurs for å reparere landbruksveier, og skogfond kan benyttes til å utbedre kulverter – skogkurs.no Vedtak: Det er ikke aktuelt for landbruksgruppa å delta inn i en arbeidsgruppe, men de bidrar ved behov.	
18/24	Nitrogen	
	Saken utsettes til neste møte	
	Vedtak: Saken utsettes til neste møte	
19/24	Runde rundt bordet	
	Statsforvalteren:	

	• I det siste har de jobbet mye med gjødselbruksforskriften. • Oppdaterer veiledning for regionale miljøkrav. Holder på med maler for kontroll - prøver å gjøre det så greit som mulig. Regionkontor landbruk: • Gjødselbruksforskriften som jobbes med frem mot høringsfristen. Ullensaker/Gjerdrum: • RMP oppfølging, ligger tett opptil 90% i stubb. • SMIL ledig midler på ordinære søknader. Underskudd på drenering - mange søknader, men for lite penger! • Tatt en runde for å sjekke regionale miljøkrav - særlig kummer hvor det er kun en meter fra kumkant og ut hvor de sår. Ser noe brudd - ikke mange, men noe. • Veileder for graving på fulldyrka jord. Er til politisk behandling og den er ikke vedtatt enda. Fått innspill fra Eidsvoll. ◦ Veilederen vil bli lagt ved når kommunen har arbeid ut på anbud slik at entreprenør må ta de inn i arbeidet. • Mye byggesaker blant annet til gjødsellagring. Nannestad: • Brukt opp alle dreneringsmidlene og har flere søknader på vent. Stort behov for dreneringsmidler • Fått en god del SMIL-søknader, mulig det blir noe midler igjen. • RMP veldig god oppslutning, nærmere 87% av kornarealet ligger i stubb. Mye grasarealer i tillegg. • Gjødselbruksforskriften • Temakveld landbruk i slutten av mars - muligheter med ny teknologi og klimakalkulator. Redusere utslipp til vann og vassdrag. Lillestrøm: • For lite midler på drenering, og for lite penger på SMIL i år. • RMP oppslutning rundt 85%, kun stubb, gras ikke tatt med. • Temaplan landbruk er levert til politisk behandling • Bionova-midler - fortsatt noen kroner igjen som må benyttes i 2024. • Landbruksavdelingen har flyttet fra Sørumsand til Lillestrøm rådhus, og heter nå landbruk og natur. • Ser frem til at retningslinjene for håndtering av regionale miljøkrav kommer. • Skal ha befarng neste uke for å finne små vannforekomster. Vedtak: Informasjonen tas til orientering	
09/24	Møteplan 2024 - September - November (Teamsmøte ca 2 timer) Vedtak: <i>Møteplan godkjennes. Forslag til møtedatoer i september sendes ut i etterkant av møtet.</i>	
	Eventuelt	

